

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (címe1.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd (címe2.) által képviselt alperes neve Szerkesztősége (alperes címe.) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. június 23. napján kelt 40.P.20.501/2020/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a ... Kft-t (...), hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 60.000 (hatvanezer) forint perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az alperes szerkesztésében az ...hu internetes hírportálon 2020. február 3-án jelent meg „A börtönbiznisz egyik legnagyobb nyertese a Facebookon dühöng, mert a kormány leállította a bűnözők kártérítéseit” címmel jelent meg egy írás, amelyben arról írtak, hogy a felperes félmilliárd forinttal részesedett a fogvatartottaknak megítélt kártérítési pénzekből, ami a negyedik legmagasabb összeg, illetve, hogy több, mint félmilliárd forintot keresett bűnözőknek megítélt kártérítések címén, ezzel a negyedik a börtönbiznisz nyerteseinek rangsorában. A cikk további részeiben a felperes eddigi életútját elemzik, idéznek tőle majd a cikkbe ágyazott Facebook posztja alapján úgy fogalmaznak „felperes neve most amiatt háborog, mert a kormány megszüntette a számára rendkívül jövedelmező börtönbizniszt. Így a jövőben nem tud a magyar adófizetők pénzéből újabb félmilliárdot kipréselni.”
- [2] A felperes 2020. február 14-én juttatott el helyreigazítási iránti kérelmet az alpereshez, amelyben foglaltaknak az alperes nem tett eleget, ezért a felperes a bírósághoz 2020. február 24-én benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az előzetes kérelmével egyező, alábbi közlemény közzétételére.

„Helyreigazítás: Lapunk 2020. február 3. napján megjelent »A börtönbiznisz egyik legnagyobb nyertese a Facebookon dühöng, mert a kormány leállította a bűnözők kártérítéseit« című cikkében valótlanul állítottuk, hogy több mint félmilliárd forinttal részesedett a bűnözőknek ítélt kártérítési pénzekből felperes neve ügyvéd, továbbá, hogy börtönbüntetésre ítélt bűnözőknek megítélt kártérítések címén több mint félmilliárd forintot keresett felperes neve. A valóság ezzel szemben az, hogy a cikkben szereplő összeg nem felperes nevet illette meg ügyvédi munkadíjként, hanem az általa képviselt fogvatartottakat kártalanításként."

- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a cikkben nem szerepelt olyan tényállítás, hogy a felperest ügyvédi munkadíjként illette meg azon összeg, amit az ügyfelei részére megítéltek kártalanításként. A cikk kontextusában történő vizsgálata alapján megállapítható, hogy a kifogásolt tartalom nem arról szólt, hogy a felperes milyen összeget realizált ügyvédi munkadíjként, hanem kizárólag arról, hogy a közreműködésével megítélt összegek milyen mértékűek és ennek alapján a felperes hasonló eljárásokban eljáró ügyvédek rangsorában hol helyezkedik el. Az átlagolvasó számára is egyértelmű a cikk alapján, hogy a felperes ügyvédi munkadíj folytán részesült a fogvatartottak számára megítélt kártérítésből nem pedig mint maga is kártérítésre jogosult.

Kérte, hogy amennyiben a bíróság a keresetnek helyt ad, ne alkalmazza a felperes által kért helyreigazítási módot, mert a helyreigazító közleményt a cikk sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben kell közzétenni az Smtv. 12. § (2) bekezdése szerint. Az, hogy a közlemény 30 napon keresztül szerepeljen helyreigazítással ellátottnak, nincs összhangban a jogszabállyal, mert a főoldalon a cikkek címei legfeljebb néhány óra időtartamig jelennek meg. Ezért a címlapon 30 napon keresztül nem szerepeltethető a helyreigazítás ténye.

- [4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... elnevezésű internetes sajtótermékben 15 napon belül tegye közzé az eredeti közléssel azonos helyen és betűtípussal mindaddig, amíg az eredeti közlés elérhető, de legalább 30 napig a felperes keresetében megfogalmazott helyreigazító közleményt akként, hogy egyidejűleg a címlapon 24 órán keresztül megjelenítve utaljon a helyreigazítás tényére, melyre kattintással a helyreigazítás elérhető legyen.

Kötelezte az alperest üzemeltető ... Kft-t hogy fizessen meg a Magyar Állam javára a NAV külön felhívása alapján 36.000 forint feljegyzett illetéket.

Ítélete indokolásában ismertette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (2) bekezdés c) pontját, amely alapján rögzítette, hogy a helyreigazítási kérelmet figyelmen kívül hagyó alperes köteles a sérelmezett tartalomban foglaltakat bizonyítani a perben.

Azt állapította meg, hogy a felek között abban nem volt vita, hogy a felperes által sérelmezett két közlés tényállítás, és a bíróság maga is úgy találta, hogy a sérelmezett közlések nem a vélemény kategóriájába tartoznak. Az alperes azt bizonyíthatta volna, hogy a sérelmezett közlések a teljes szöveggörnyezettel együtt tekintve az átlagos olvasó számára csupán annyit jelentenek, hogy a felperes a fogvatartotti kártérítésekből jelentős nyereségekre tett szert. Az alperes e tekintetben bizonyítási indítvánnyal nem élt.

Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a teljes szövegtartalom kontextusára - úgy ítélte meg, hogy a cikk címe a felperest egy személyben említi a cikk főszereplőjeként, ezért a felperes keresetösségi joga nem volt vitatható. A lead is megnevezi a felperest, mint olyat, aki több mint félmilliárd forinttal részesedett a bűnözőknek ítélt kártérítési pénzekből. A következő bekezdésében aláhúzással kiemelten fogalmaz úgy az alperes, hogy a felperes több mint félmilliárd forintot keresett, mégpedig a börtönbüntetésre ítélt bűnözőknek megítélt kártérítések címén.

Ezt követően a cikk írója a saját értelmezése szerint részletesen taglalja, hogy a felperes milyen szakmai életutat járt be, majd visszatér a címben felvezetett alaptémához, miszerint a felperes a Facebookon amiatt háborog, mert a kormány megszüntette a számára rendkívül jövedelmező

börtönbizniszt. A következő mondatban pedig úgy fogalmaz „így a jövőben nem tud a magyar adófizetők pénzéből újabb félmilliárdot kipróbálni.”

A cikk megjelenésekor az úgynevezett „börtönbiznisz” kifejezés a köztudatban már ismert volt, az átlagos olvasó ezen kifejezés alapján a közéleti témát azonosítani tudta. A felperes által sérelmezett két tényállítás közül az első szerint a felperes félmilliárd forinttal részesedett a kártérítési pénzekből. A másik mondat azt tartalmazza, hogy a bűnözőknek megítélt kártérítések címén több mint félmilliárd forintot keresett a felperes.

A „részesedett” és a „keresett” kifejezések az átlagos olvasó számára másként nem értelmezhetőek, minthogy ennyi pénzt szerzett a felperes a fogvatartotti kártérítésekből. Az átlagosnak tekinthető olvasó nagy vonalakban maga is úgy képzei, hogy a fogvatartottak képviselőjét ellátó ügyvédek ügyvédi munkadíj formájában kereshetnek pénzt a jogi képviselő ellátásával. Ehhez képest azonban a cikk kifejezetten félmilliárd forint megszerzését állítja a jogi képviselő vonatkozásában, mégpedig kártérítés címén. Ez a tényként való közlés az átlagos, jogi kérdésekben nem, vagy nem feltétlenül járatos olvasó számára az egyébként számukra ismert fogalmakat is összezavarni alkalmas megfogalmazások.

Mindazonáltal a cikk végig olvasása után az olvasó azt az információt szerzi, hogy a felperes félmilliárd forintot keresett a fogvatartottak kártérítéseiből.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes által kiemelten sérelmezett két mondat teljes határozottsággal állítja, hogy a felperes félmilliárd forintot keresett a fogvatartottaknak megítélt kártérítésekből. A cikk ebből azt a következtetést vonja le, hogy ezzel a felperes a börtönbiznisz nyerteseinek rangsorában a negyedik helyet szerezte meg. A cikk végén a cikk írója kiemelten szerepelteti azt a vélekedését, hogy a felperes most amiatt háborog, hogy a kormány megszüntette a számára rendkívül jövedelmező börtönbizniszt. A cikk azon tartalmát erősíti az írója, hogy a felperes üzleti szempontból érdekelt az úgynevezett börtönbizniszben. A következő mondat, mint a cikk befejező mondata, tehát a konklúzió úgy fogalmaz, hogy a felperes a jövőben nem tud újabb félmilliárdot kipróbálni a magyar adófizetők pénzéből. Ez a megfogalmazás („újabb”) azt fejezi ki, hogy a felperes egyszer már félmilliárd forintot kipróbált az adófizetők pénzéből.

Összességében tehát a cikk semmilyen módon nem utal arra, hogy a felperes ügyvédi tevékenysége ellenértékéért ügyvédi munkadíjat kapott volna a fogvatartottak részére megítélt kártérítésből bizonyos összeget.

A Pp. 266. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság az ellenkérelem tartalma alapján úgy ítélte meg, hogy az alperes a felperessel egyezően nyilvánult meg arról, hogy nem a felperes keresett félmilliárd forintot, hanem az általa képviselt fogvatartottak összesen kaptak félmilliárd forint körüli kártérítést.

A helyreigazítás közzétételi módjával kapcsolatosan azt hangsúlyozta, hogy ez az időtartam azért megfelelő, mert a cikk a bíróság tudomása szerint folyamatosan elérhető annak megjelenése óta. A címlapon történő 24 órán keresztül megjelenő utalás a helyreigazítás tényére azért alkalmas a helyreigazítás céljának betöltésére, mert az alperesi sajtószerv olvasótábora ekként minden napszakban, egy egész napon át tudomást szerezhet az alperesi közlések valótlanosságáról.

- [5] A felperes nem terjesztett elő költségjegyzéket, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (5) bekezdése miatt nem ítélte meg pernyertessége ellenére perköltséget a részére. A le nem rótt illeték megfizetésére az alperest üzemeltető jogi személyt a Pp. 101. § (1) bekezdés alapján kötelezte.
- [6] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, elsődlegesen a keresetet utasítsa el, másodlagosan a főoldalon való közzétételt mellőzze, a felperest marasztalja a per költségeiben. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaira alapította.

Fenntartotta, hogy kifogásolt cikk kontextusában történő vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy az nem arról szól, hogy a felperes milyen összeget realizált ügyvédi munkadíjként, hanem kizárólag arról, hogy az ő közreműködésével (jogi képviselte során) megítélt összegek milyen mértékűek, illetve ez alapján a felperes a többi, hasonló eljárásokban eljáró ügyvédek rangsorában hol helyezkedik el. Nyilvánvaló, hogy a cikket olvasva egy átlag olvasó számára sem az tűnik ki, hogy minden olyan összeg, amit a fogvatartás körülményei miatt egy fogvatartott részére megítélt a bíróság kártalanításként, az mind a képviselőjében eljáró ügyvédet illeti meg ügyvédi munkadíjként. A kifogásolt közlés tehát valótlan tény nem állít.

A másodlagos kérelmével kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy a helyreigazítás közzétételének az ítéletben meghatározott módja sérti az Smtv. 12. § (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kell közzétenni. Nyilvánvaló, hogy a közlemény 24 óra időtartamban történő közzététele sincs semmiféle összhangban az idézett jogszabályi rendelkezéssel, hiszen a főoldalon a cikkek címei legfeljebb néhány óra időtartamban jelennek meg, így az elsőfokú bíróság rendelkezése a jogszabályi követelményeknek nem felel meg.

A másodfokú eljárással összefüggésben 45.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az alperes által hivatkozott Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálatnak jelen perben nincs helye, tekintettel arra, hogy a per ténybeli alapját már az elsőfokú eljárásban sem vitatták a felek, és így a tényállás bizonyítására sem volt szükség. Nem volt vitás a felek között az sem, hogy a cikk sérelmezett közlései a felperest érintették és az sem, hogy az az elhíresült „börtönbiznisszel” kapcsolatos.

A perben az alperes ennek ellenére nem ajánlott fel bizonyítást, ezért a másodfokú eljárásban a bizonyítás okszerűtlennek minősítése, vagy a tényállás módosítása nem lehetséges, és nem is szükséges.

Megítélése szerint, az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a sérelmezett közlések tényállításként minősülnek és azok tartalmilag valótlanok. Az alperesi állásponttal szemben az alkalmazott fogalmak elsődleges nyelvtani értelmezése alapján nem jelentenek mást, mint, hogy ezt az összeget a felperes kapta. Nem annak van elsődlegesen jelentősége, hogy a cikkben az ügyvédi megbízási díj, mint jogcím szerepel-e, hanem annak, hogy az egész sajtóközlemény tartalmilag az ügyvéd gazdagodásáról, az általa realizált bevételről szól. A sajtóközlemény egésze nyomatékosan és fő mondanivalója szempontjából is az ügyvédekről szól, a közöttük felállított rangsorról, amely az általuk képviselt kártalanítási ügyek összértéke alapján állt össze.

Az alperes másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy a sajtóhelyreigazításnak ahhoz kell igazodnia, hogy a sérelmes cikk milyen időtartamban és terjedelemben érhető el az adott sajtótermékben. A 24 órás megjelenést indokolja az is, hogy a cikk azóta is elérhető, és egy cikksorozat részeként más cikkek alatt is linkelt tartalomként ajánlott. Ilyen körülmények között csak az alkalmas megfelelő és arányos kompenzációra, ha legalább ebben a 24 órás időtartamban a címlap is utal a helyreigazításra.

A másodfokú eljárással összefüggésben 60.000 forint összegű ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

[8] A fellebbezés nem alapos. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, kifejtett indokaival is egyetértett.

A fellebbezésben és az ellenkérelemben foglaltak alapján azt tartja szükségesnek rögzíteni, hogy a tényállás tekintetében a felek között nem volt vita, a fellebbezésben előadottak sem indokolták a tényállás módosítását [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont].

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az alkalmazandó jogszabályok alapján helytállóan kötelezte az alperest helyreigazításra, döntésének felülmérlegelése sem volt indokolt [Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pont].

- [9] A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának a sajtó-helyreigazítási perekre irányadó PK 12. számú állásfoglalása alapján a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

A cikk a felperes Facebook posztjára reagál, az a cikkbe másolva olvasható is. Részben az életútjából kiemelt egyes mozzanatokat kritizál, részben arról tájékoztat, hogy miért is fájlalja, hogy a kormány „leállította a bűnözőknek megítélt kártérítéseit.” A felperes viszonyulását ehhez az intézkedéshez abban látja, hogy korábban „félmilliárd forinttal részesedett”, ő a börtönbiznisz egyik haszonélvezője, „több mint félmilliárdot keresett.” Azért háborog, mert megszűnt a „számára rendkívül jövedelmező” üzlet, ezért „nem tud a magyar adófizetők pénzéből újabb félmilliárdot kipréselni.” Ezek a közlések másképpen nem értelmezhetők, minthogy a felperes maga jutott félmilliárd forinthez, mégpedig az elítélteknek kifizetett kártérítési összegekből. A cikk semmiféle kapaszkodót nem ad más jellegű tartalom kibontásához. Az olvasó a cikk alapján - az alperesi védekezéssel szemben - arra a következtetésre jut, hogy a kártérítési összegek a megjelölt félmilliárd forintnál jóval magasabbak voltak, hiszen csak az ügyvédi munkadíjak összege elérte a cikk szerinti összeget. Ezt erősíti, hogy az alperes által felállított rangsorban a felperes személyét helyezi el, nem az általa képviselt személyek számára kifizetett összegeket, minthogy ilyeneket nem is jelölt meg.

- [10] A PK 14. számú állásfoglalás alapján a perben sérelmezett közlések valóságtartalmának bizonyítása az alperest terheli. Az alperes védekezése arra irányult, hogy olyan tényállítást tett (a cikkében állított félmilliárd forint a felperes által képviselt elítélteknek kifizetett összeg), amelynek valóságát a felperes nem vitatta, ezért nem tett bizonyítási indítványt. Ezzel az érveléssel az elsőfokú bíróság nem értett egyet, az alperes azonban a felperesnek az elítéltek kártérítési ügyeiből szerzett jövedelmének összegét, amelyre vonatkozóan tényállítást tett, nem bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helytállóan kötelezte az alperest helyreigazításra.

- [11] A Pp. 499. § (1) bekezdés első fordulata szerint, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, ítéletében az alperest – a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett – a bíróság által meghatározott szövegű helyreigazító közlemény közlésére kötelezi. Az Smtv. 12. § (2) szerint a helyreigazító a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben kell közölni.

Mindebből az következik, hogy a bíróság jogosult és köteles meghatározni, hogy a helyreigazító közlemény milyen módon kerüljön közzétételre. Az Smtv. által közelebbről meg nem határozott közzétételre vonatkozó kritériumokat az eljáró bíróságok állították fel. Ennek során a bírói gyakorlat többek között figyelembe veszi a sérelmezett közleményt megjelentető sajtószerv jellegzetességeit is. A perbeli esetben az internetes hírportál címlapján a megnevezett cikkekre vonatkozó helyreigazítás tényének 24 órás időtartamban történő megjelenítése az Smtv. 12. § (2) bekezdés rendelkezéseit nem sérti.

Azhu címlapja jellegzetesen a szerkesztőség által összeállított rendben az oldalon található írások címét, rövid összefoglalóját jeleníti meg, leggyakrabban képes illusztrációval együtt. A cikkek innen kattintással érhetők el. Az egyes címek címlapon való tartásának ideje, azok sorrendisége függhet a napi hírfolyam mennyiségétől, egyedi szerkesztőségi döntéstől, de más

körülményektől is. A 24 órás időtartam olyan átlag, ami a tapasztalatok alapján szükséges egyben elégséges is ahhoz, hogy az eredeti írást olvasók a helyreigazítás tényéről, érdeklődésük alapján annak tartalmáról is értesülhessenek.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[12] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdés második fordulata alapján az internetes hírportált üzemeltető jogi személy köteles megfizetni a felperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2020. október 14.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró